

**Польовий А.М.,**  
здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету,  
Науковий керівник: **Мікуляк К.А.,**  
асистент кафедри фінансів,  
банківської справи та страхування,  
Миколаївський національний аграрний університет  
м. Миколаїв

## **КРИПТОВАЛЮТИ: ІНОВАЦІЇ ЧИ НАСТУПНА МОЖЛИВА АФЕРА?**

У сучасному світі, коли інформаційні технології пронизують усі сфери життя, криптовалюта зайняла важливе місце для обговорення. В експертів фінансової індустрії це викликає як захоплення, так і сумнів. До 2020 року зміни були досить лінійними та поступовими, але криза Covid-19 дала несподіваний поштовх розвитку цифрових технологій та прискорила перехід до ефективнішого та швидшого обміну інформацією та грошовими коштами. Криза завжди є точкою зростання для інновацій.

Найбільш значний прогрес стався у фінансовій сфері: активно зростає попит на альтернативні методи розрахунку, зберігання та інвестування коштів. За даними Forbes, у 2020 році капіталізація криптовалютного ринку значно зросла в основному завдяки зацікавленості інституційних інвесторів, які гарно вміють спіймати тренд [1].

Чому ж це відбувається? Ну взагалі, банківська система має декілька недоліків централізованого монополіста, зокрема забюрократизовані процеси, комісії, відсутність гарантій конфіденційності операцій, високий контроль над коштами клієнтів [1]. А також, емісія долара викликала зростання інфляції, що змушує до пошуку нових рішень для збереження вартості [1].

Ці проблеми виникли не випадково, але криза виявила слабкі сторони та підштовхнула бізнес до пошуку нових рішень: більш операційно ефективних та менш залежних від зовнішніх факторів. Одним із таких варіантів було використання цифрових валют (криптовалюта) та технології розподілених баз даних (блокчейн) [1, 6].

Різниця між криптовалютою та звичайними грошима полягає в тому, як гроші передаються від одного клієнта до іншого. Наприклад, якщо у клієнта є банківська картка, прив'язана до банківського рахунку, банк фіксує інформацію про гроші на рахунку: скільки грошей надійшло або списано, звідки, коли й кому. Клієнт також платить банку, коли грошові кошти перераховуються на інший рахунок. Якщо банк вважатиме активність на рахунку підозрілою, він має повне право заморозити його. Крім того, клієнт отримує комісії й ризик того, що хтось заволодіє частиною грошей або рахунок буде повністю заблоковано. Біткоїн цього не

допускає, тому що його ядром є не банк, а блокчейн – розподілена база даних, побудована за допомогою криптографічних методів, яка забезпечує надійне зберігання даних та їх незмінність. Блокчейн гарантує безпеку за допомогою децентралізованого сервера часових позначок і мережеских з'єднань однорангових вузлів. Саме це зробило блокчейн придатним для реєстрації транзакцій даних і подій, керування ідентифікацією та походженням [4].

Блокчейн – це суттєво універсальна база даних часових позначок, яка використовується для надійного обміну даними в мережі, включаючи криптовалюту. Ця технологія може допомогти уникнути ризику маніпулювання даними й вирішити питання швидкості обміну, не залучаючи посередників або централізованого управління [1].

Завдяки своїм особливостям блокчейн підходить для ведення реєстрів (наприклад, прав власності на землю чи нерухомість), баз даних загального споживання – обміну, баз персональних даних, для захисту прав інтелектуальної власності, контролю постачань та логістики, а також курс на проведення переказів і розрахунків [1, 5].

Під поняттям «криптовалюта» розуміють підмножину цифрових валют, а також підмножину альтернативних й віртуальних валют. Тільки учасники ринку можуть встановлювати вартість криптовалют, які вони купують і продають на біржі. Вони включають понад 2000 видів криптовалют, і з розвитком цієї галузі їх кількість постійно збільшується [4].

Але він також має свої сфери зростання: соціальне визнання технологій і нормативне регулювання (включно з правовим статусом криптовалют), універсальний доступ і достатня інфраструктура, сумісність між мережами, пропускну здатність, своєчасні технологічні оновлення [4].

Найпопулярнішими криптовалютами в Україні є Bitcoin, Ethereum, Dash, Monero, Ripple. Спочатку Національний банк України прирівняв криптовалюту до замінників готівки, які не мають реальної вартості та заборонені до використання фізичними та юридичними особами. З 2016 року Українська біржа стала першим у світі майданчиком для торгівлі ф'ючерсами на криптовалюту (похідні цінні папери) [4].

Очевидно, що криптовалюта та блокчейн-технології завдяки своїм перевагам перетворюються на інновацію, яка може стати проривною та радикально змінити більшість аспектів життя світової спільноти. Якщо це станеться, люди матимуть повний контроль над своїми фінансами, зможуть вільно вибирати отримувачів платежів і при цьому платити мінімальні комісії. Чи варто починати використовувати криптовалюту? Україна є одним із лідерів у світі за кількістю людей, які використовують криптовалюту, а щоденний обсяг операцій у гривнях досягає 1,9 млн дол. США. Три біржі обмінюють криптовалюту на гривню: Exmo exchange –

1,275 млн дол. США, Kuna – 403 тис. дол. США, BTC TRADE UA – 232 тис. дол. США [4].

BRDO також зазначає, що у 2017-2018 роках українськими компаніями було створено 25 криптовалют, а обсяг залучених через ICO коштів сягнув еквівалента понад 99 млн дол. США, при цьому обсяг майнінгу в Україні перевищує 100 млн дол. США на рік [4].

Найпоширенішою криптовалютою у світі на сьогодні є Bitcoin, яка продовжує свій розвиток, кількість користувачів цієї системи в Україні постійно зростає. Популярність Bitcoin також спричинила створення інших криптовалют, які почали розвиватися поряд з Bitcoin, але їхні можливості та популярність ще набагато менші. У країнах, в тому числі в Україні, почалася боротьба з біткоїнами, пояснюють це турботою про людей, захищаючи їх від вкладення грошей у «замінники готівки» та їх втрати в разі падіння курсу Bitcoin. Насправді ця боротьба викликана прагненням зосередити функції грошової емісії, а отже, і влади, в руках держави та не допустити створення альтернативних джерел емісії платіжних засобів. [4].

Bitcoin – справжня інновація у фінансовій сфері. Він пропонує альтернативу традиційній банківській системі, яка має свої недоліки та обмеження. Bitcoin базується на технології блокчейн, яка дозволяє безпечно зберігати та передавати дані без необхідності централізованого керування. Ця децентралізація надає біткойну такі переваги, як низькі комісії, швидкі перекази та високий рівень безпеки та конфіденційності [4].

Bitcoin став привабливим для інституційних інвесторів, що свідчить про його визнання як серйозного фінансового інструменту. Він також надає доступ до фінансових послуг тим, хто раніше був виключений із традиційної банківської системи, таким чином сприяючи фінансовій доступності [2].

Звичайні гроші централізовані та контролюються банками та урядами, тоді як біткоїн пропонує децентралізовану та незалежну систему. Однак поява нових технологій завжди супроводжується ризиками, і криптовалюта не є винятком. Є такі проблеми, як коливання обмінного курсу, можливість зловживань і шахрайства. Однак ці ризики не означають, що Bitcoin сам по собі є шахрайством, а лише підкреслюють необхідність обережного та відповідального використання [2].

Таким чином, попри ризики, біткоїн є інноваційним кроком у фінансовій сфері, який надає можливості для більш ефективного, безпечного та доступного обміну грошей. Його успіх і визнання як фінансового інструменту вказує на необхідність нових рішень у сучасному світі та зростання довіри до цифрових технологій.

### Список використаних джерел

1. Криптовалюти як нова фінансова реальність. URL: [https://lb.ua/economics/2021/10/21/496735\\_kriptovalyuti\\_yak\\_nova\\_finansova.html](https://lb.ua/economics/2021/10/21/496735_kriptovalyuti_yak_nova_finansova.html).
2. Криптовалюта та їх місце у фінансовій системі. URL: <https://knute.edu.ua/file/NjY4NQ==/02d193b6b501a0fd82d6798fc841e70b.PDF>.
3. Спільна заява фінансових регуляторів щодо статусу криптовалют в Україні. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/spilna-zayava-finansovih-regulyatoriv-schodo-statusu-kriptovalyut-v-ukrayini>.
4. Binance. URL: <https://www.binance.com/uk-UA/blog>.
5. Бурковська А.В., Ляшенко Н.В. Місце криптовалют на світовому ринку. *Електронне наукове видання з економічних наук «Modern Economics»*, МНАУ. 2019. №18. С. 20-25.
6. Sirenko, N., Dubinina, M., Melnyk, O., Vodnar, O. and Luhova, O. (2023). Current Status and Regulation of the Digital Money Market in Ukraine. *Econ. Aff.*, 68(Special Issue): 955-961. DOI: 10.46852/0424-2513.2s.2023.44.

**Слободян Т.А.,**

здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету,  
Науковий керівник: **Мікуляк К.А.,**  
асистент кафедри фінансів,  
банківської справи та страхування,  
Миколаївський національний аграрний університет  
м. Миколаїв

### **ФІНАНСОВИЙ МЕХАНІЗМ ПІДПРИЄМСТВА**

Україна та підприємства на її території проводять фінансову політику з допомогою фінансових механізмів, що залежить від рівня економічного розвитку держави, їх взаємозв'язку в господарських операціях, історією країни й національними особливостями. Забезпечення розвитку підприємств багато в чому залежить від ефективності його фінансових механізмів, оскільки невизначеність загальної економічної ситуації в Україні та зміни у законодавчій системі негативно впливають на розвиток підприємств, приводячи до скорочення їх чисельності [1, с. 136].

У сучасних умовах повномасштабного вторгнення агресора в Україну, підприємства повинні адаптуватися до змінного ринкового середовища, викликаного війною та постійними змінами ринкової кон'юнктури. Це потребує створення фінансового механізму, який би сприяв розвитку